

Міністерство освіти і науки України
Приватний вищий навчальний заклад
Університет Короля Данила
БІБЛІОТЕКА

Екстремізм
як глобалізований виклик
цивілізаційному світу
та протидія його проявам

Тематичний бібліографічний покажчик

Івано-Франківськ
2017

УДК 343.32

Е41

Укладач:

Чікальова С. О. – бібліотекар Університету Короля Данила.

Редагування:

Чуділіна М. О. – директор бібліотеки Університету Короля Данила.

Екстремізм як глобалізований виклик цивілізаційному світу та протидія його проявам: тематичний бібліографічний покажчик /уклад. С. Чікальова. – Івано-Франківськ: Ред.-вид. відділ Івано-Франківського університету Короля Данила, 2017. – 31 с.

Бібліографічний покажчик «Екстремізм як глобалізований виклик цивілізаційному світу та протидія його проявам» структурно складається з 4-х розділів і додатку.

Нормативні документи подано за офіційними виданнями і розміщено у логічній послідовності. Представлено розгорнутий бібліографічний апарат. Літературу, яку включено до покажчика, можна знайти у фонді бібліотеки .

Використання матеріалів цього видання буде доречним у вивченні сутності екстремізму, екстремістських чинників, для удосконалення теоретичних навичок з даного питання, окреслення кола найважливіших законодавчих та практичних проблем протидії екстремістській діяльності, для отримання відповідей на проблемні питання протидії екстремістським загрозам сьогодні.

Вивчення та аналіз проявів екстремізму в усіх сферах людської життєдіяльності – соціальній, політичній, економічній, культурній, правовій - складові тощо захисту прав людини. Протидія екстремізму - одна з головних задач будь-якої держави. Це запорука його безпеки.

Рекомендовано для викладачів, аспірантів, студентів вищих навчальних закладів.

© Бібліотека університету Короля Данила, 2017

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА.....	4
Нормативно-правові акти.....	5 -7
Рекомендована література.....	..7-9
Статті фонду бібліотеки.....	9-14
Електронні ресурси.....	14-23
Додаток 1. Глосарій.....	24-29

ПЕРЕДМОВА

Екстремізм, а також його наслідки є однією з основних і найбільш небезпечних проблем, з якими стикається сучасний світ. Реалією нашого часу є той факт, що екстремізм все більше загрожує безпеці більшості країн, тягне за собою величезні політичні, економічні та моральні втрати. Його жертвами може стати будь-яка країна, будь-яка людина.

Масовість і географічна поширеність екстремістських проявів, їх вихід в абсолютній більшості випадків за межі однієї конкретної країни, а також наявність сталої та ретельно законспірованої мережі зв'язку між різними терористичними угрупованнями, які діють навіть в різних регіонах світу, дозволяють характеризувати сучасний екстремізм як явище, що має міжнародний характер.

Для розробки та вдосконалення правових заходів боротьби з екстремізмом необхідне вивчення цього негативного явища, що в свою чергу неможливе без аналізу, систематизації та вивчення нормативно-правових актів, наукових робіт по цій тематиці.

В даному тематичному бібліографічному покажчику зібрані відомості про нормативно-правові акти, в тому числі міжнародні, наукову літературу з проблем протидії екстремізму, яку можна знайти у фонді бібліотеки.

Бібліографічні дані є конкретними відомостями про назву, автора твору, місце і рік видання, що дає уявлення про зміст, вид, читацьке призначення, актуальність документа, а також дає змогу його ідентифікувати.

Даний збірник буде корисний фахівцям, які займаються протидією екстремізму, науковцям, іншим особам, які цікавляться тематикою екстремізму.

**Професор кафедри кримінального права і процесу,
кандидат юридичних наук, доцент М. В. Лотоцький**

НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ

1. Європейська конвенція про боротьбу з тероризмом/ Рада Європи; Конвенція; Міжнародний документ від 7.01.1977 р., NoETSN90 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.coe.kiev.ua .
2. Конституція України : прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – No 30. – Ст. 141.
3. Кримінальний кодекс України: зі змінами та доповненнями станом на 26 квітня 2017 р. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>.
4. Концепція безпеки і оборони України: затверджено Президентом України від 14 березня 2016 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/92/2016/print1459969010590415>
5. Концепція реалізації державної політики у сфері боротьби з організованою злочинністю, затверджена Указом Президента України від 21 жовтня 2011 року No 1000/2011 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1000/2011/print1475595268750713>
6. Міжнародна конвенція про ліквідацію всіх форм расової дискримінації. Комітет з ліквідації расової дискримінації. Сімдесят дев'ята сесія 8 серпня - 2 вересня 2011 року. Розгляд доповідей, представлених державами-учасницями відповідно до статті 9 Конвенції. Заключні зауваження Комітету з ліквідації расової дискримінації. Україна. /.- Режим доступу: <http://daccessddsny.un.org/doc/UNDOC/GEN/G11/454/84/PDF/G1145484.pdf?OpenElement>
7. Про боротьбу з тероризмом: Закон України від 20.03.2003 р., No 638-IV // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2003. – No25. – Ст . 180.

8. Про створення Служби національної безпеки України : Постанова Верховної Ради України від 20 вересня 1991 р. № 1581-ХІІ // Відом. Верхов. Ради України. – 1991. – № 49. – Ст. 689 .
9. Про Антитерористичний центр: Указ Президента України від 11 грудня 1998 року, №1343/98 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1343/98>
10. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо припинення норм законів, схвалених 16 січня 2014 року: Закон України від 23 лютого 2014 р. № 767-VII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/767-18>
11. Про основи національної безпеки України : Закон України від 19 черв. 2003 р. № 964-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 39. – Ст. 351.
12. Про Службу безпеки України : Закон України від 25 березня 1992 р. № 2229-ХІІ // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 27. – Ст. 382.
13. Про заборону пропаганди фашизму та нацизму в Україні [проект Закону України №142 : офіц. текст : за станом на 12 листопада 2009 року] [Електронний ресурс] : Режим доступу: rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc34?id=&pf3511=36524&pf3 .
14. Про Концепцію державної політики у сфері боротьби з організованою злочинністю [Електронний ресурс]: Указ Президента України від 21 жовтня 2011 року №1000/2011. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1000/2011>
15. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 27 січня 2016 року «Про Стратегію кібербезпеки України» [Електронний ресурс]: Указ Президента України від 15 березня 2016 року N 96/2016. – Режим доступу: <http://www.president.gov.ua/documents/962016-19836>
16. Про практику розгляду судами кримінальних справ про злочини, вчинені стійкими злочинними об'єднаннями: Постанова Пленуму Верховного Суду України від 23 грудня 2005 року № 13 // Вісник Верховного Суду України. – 2006. – № 1. – С. 2–6.

17. Про внесення змін до Кримінального кодексу України щодо відповідальності за злочини з мотивів расової, національної чи релігійної нетерпимості : Закон України // Відомості Верховної Ради України . – 2010. - № 5. – Ст. 43.
18. Шанхайська конвенція про боротьбу з тероризмом, сепаратизмом та екстремізмом від 15 липня 2001 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://jurconsult.net.ua/zakony-stran-sng/7117-Shanhaiyskaya-Konvenciya-o-bor-be-s-terrorizmom-separatizmom-i-ekstremizmom->

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Брегеда А. Ю. Основи політології: навч. посіб. –К.: КНЕУ, 2000. – 312 с.
2. Васильчук Є. О. Політичний радикалізм та екстремізм у молодіжному середовищі України [Текст] / Є. О. Васильчук. – Черкаси : Палліум, 2014. – 514 с.
3. Васильчук Є.О. Політичний радикалізм сучасних молодіжних субкультур [Текст] : монографія / Є. О. Васильчук. – Черкаси : Вид-во Чабаненко Ю. А., 2012. – 264 с.
4. Васильчук Є.О. Російський екстремізм в Україні [Текст] : монографія /Є. О. Васильчук. – Черкаси : Вид. Ольга Вовчок, 2015. – 120 с.
5. Гідденс Е. Нестримний світ: як глобалізація перетворює наше життя. - К.: Альтерпрес, 2004. – 100 с.
6. Данилишин, Б. М. Економіка природокористування: підручник/ Б. М. Данилишин, М. А. Хвесик, В. А. Голян. – К. : Кондор, 2010. – 465 с.
7. Кримінологія. Особлива частина: навч. посіб. для студентів юрид. спеціальностей вищ. закладів освіти / І. М. Даньшин, В. В. Голіна, О. Г. Кальман; за ред. І. М. Даньшина. — Харків: Право, 1999. – 232 с.

8. Кисельов Ю. О. Основи теософії проблеми та методології. – Луганськ , 2011. – 208 с.
9. Касьянов Г.В. Теорії нації та націоналізму: монографія / Георгій Володимирович Касьянов. — К.: Либідь, 1999. – 352 с.
10. Ліпкан В. І. Теоретичні основи та елементи національної безпеки України: монографія / Володимир Анатолійович Ліпкан. - К. : Текст, 2003. – 600 с.
11. Ліпкан В.А. Національна безпека і національні інтереси України. – К.: КНТ, 2006. – 68 с.
12. Ліпкан В.А. Теоретико-методологічні засади управління у сфері національної безпеки України: монографія. – К.: Текст, 2005. – 350 с.
13. Лубський В.І. Сучасний іслам і питання війни і миру. –К.: Знання, 1990. – 48 с.
14. Литвиненко О. В., Бінько І. Ф., Потіхаб В. М. Інформаційний простір як чинник забезпечення національних інтересів України: монографія . – К.: ІМВКУ ім. Т. Шевченка, 1998. – 145 с.
15. Маевская Л. Б. Осторожно, экстремизм. - К.: МАУП, 2004. – 104 с.
16. Матвієнків С.М. Політичні ідеології. Метод. посіб. для студентів спеціальності “Політологія”. - Івано –Франківськ.: Плай, 2006. –151 с.
17. Нежурбіда С. Етіологія злочину: теорії, аналіз, результат: монографія / С. Нежурбіда. – Чернівці: Друк Арт, 2013. – 432 с.
18. Правий екстремізм і толерантність: з досвіду України та Німеччини / Фонд ім. Фрідріха Еберта, регіональне представництво в Україні та Білорусі. – К.: Заповіт, 2008. – 76 с.
19. Потехін О. Глобалізація системи безпеки : навч. посіб. / О. Потехін, І. Тодоров. – Донецьк : Ноулідж, 2011. – 246 с.
20. Постанови Пленуму Верховного Суду України в кримінальних справах / за заг. ред. В. Т. Маляренка; упоряд. П. П. Пилипчук. – К.: Юрінком Інтер, 2007. – 408 с.
21. Расизм і ксенофобія в Україні: реальність та вигадки / [упоряд. Є. Захаров]. – Харків: Права людини , 2009. – 192 с.

22. Рябов С. Політологія: словник понять і термінів / С. Рябов. – 2-е вид., допов. – К.: Вид. дім «Академія», 2001. – 256 с.
- 23.. Сміт Е. Націоналізм: теорія, ідеологія, історія / Ентоні Д. Сміт; пер. з англ. Р. Фещенко. – К.: К.І.С., 2004. – 169 с.
24. Топчієв О.Г. Основи суспільної географії. – Одеса, 2009. – 542 с.
25. Філософія політики. Короткий енциклопедичний словник. – К.: Знання України, 2002. – 669 с.

СТАТТІ ФОНДУ БІБЛІОТЕКИ

1. Антипенко В. Ф. Міжнародне кримінальне право і міжнародна кримінологія: проблеми взаємозв'язку // Міжнародна кримінологія: стан і перспективи: зб. матеріалів круглого столу / за ред. М. П. Орзіха, В.Ф. Антипенко. – Одеса: Фенікс, 2010. – С. 66-76.
2. Антонян Ю. М. Экстремизм и его причины в России // Шлях до кримінології. Пам'яті Анатолія Петровича Закалюка: зб. матеріалів / Нац. акад. прав. наук України, координат. бюро з проблем кримінології та кримінальних дослідів. – К.: Запоріжжя, КПУ, 2010. – С.49-57.
3. Борисов В. І., Шостко Ю. Міжнародна співпраця науковців – запорука розробки дієвої моделі протидії злочинності // Міжнародна кримінологія – проблемне поле міждисциплінарних досліджень: матеріали II наук.-практ. семінару. – Випуск 2 / за заг. ред. В. Ф. Антипенка. – К.: Сталь, 2011. – С.53-57.
4. Бабинцев В.П. Экстремизм и ксенофобия в молодежной среде: проблемы диагностики и противодействия // Університетські наукові записки: часопис Хмельн. ун-ту управління і права. – 2014. - № 4. – С.447-452.
5. Важна К. А. Концепція кримінальної відповідальності держави: проблеми та перспективи відповідальності народу в межах кримінальної відповідальності держави // Міжнародна кримінологія – проблемне поле

- міждисциплінарних досліджень: матеріали ІІ наук.-практ. семінару . – Випуск 2 / за заг. ред. В. Ф. Антипенка. – К.: Сталь, 2011. – С. 66-75.
6. Гелемей М.О. Павленко С.О. , Саврук В.Г. Психологічні особливості учасників екстремістських угруповань кримінальної спрямованості // Наук. вісн. Херсон. держ. ун-ту. Серія «Юридичні науки». – Випуск 3-2. Т.3. – Херсон, 2015. – С.208-211.
 7. Геник М. Проблеми міжнародної безпеки і міжнародного примирення у політичній діяльності опозиційних антитоталітарних рухів Центрально-Східної Європи // Матеріали міжнародної конференції «Європа між минулим та майбутнім» та «Пам'ять та ідентичність». – Івано-Франківськ, ЛК, 2010. – С. 38-49.
 8. Глушков В.О. Сучасний світовий порядок: поняття, принципи, зони нестабільності // Міжнародна криминологія: стан і перспективи: зб. матеріалів круглого столу / за ред. М. П. Орзіха, В. Ф. Антипенка. – Одеса: Фенікс, 2010. – С.89-96.
 9. Гацало С. До питання про участь політичного ісламу в політичному житті країн арабського Сходу на початку ХХ століття // «Третій світ» у контексті цивілізаційних вимірів розвитку і глобальних викликів ХХІ століття: матеріали наук. конф. / відп. ред. В. К. Гура. – К.: Ін-т всесвіт. історії НАН України. – 2014. – С. 67-71.
 10. Гусєва В. Деякі аспекти протидії правоохоронними органами України терористичній та екстремістській діяльності// Протидія терористичній діяльності : міжнародний досвід і актуальність для України: матеріали між нар. наук.-практ. конф. (30 верес. 2016 року). – К.: Нац. акад. прокуратури України, 2016. – С. 83-85.
 11. Гураль Б.І. Масові заворушення як суспільно-небезпечне явище // Особливості формування законодавства України: філософсько-правові, історичні та прикладні аспекти: матеріали ІІІ Всеукр. наук.-практ. конф. (11- 12 березня 2016 року). – Івано-Франківськ, 2016. – С. 285-287.

12. Гусак Т. П. Соціально-політичні причини та умови масових заворушень у сучасній Україні // Часопис Київ. ун-ту права. – 2014. – № 2. – С. 310-315.
13. Гранат Ю. Фактори нестабільності у поліконфесійному середовищі Автономної Республіки Крим// Евріка IV.: зб. студент. наук. праць. – Івано-Франківськ: Плай, 2003. – С. 22-24.
14. Дяків М. О. Масові заворушення та кримінальна відповідальність за її вчинення // Часопис Київ. ун-ту права. – 2015. – № 4. – С. 288-291.
15. Загуменко Ю. О. Безпековий простір України: окремі завдання та шляхи забезпечення // Протидія незаконній міграції та торгівлі людьми: матеріали Міжнар. наук.-практ. симпозиуму (м. Івано-Франківськ, 11-12 березня 2016 р.) . – Івано-Франківськ, 2016. – С. 47-49.
16. Зоренко Д. Окремі аспекти нормативної регламентації протидії екстремізму в Україні // Протидія терористичній діяльності : міжнародний досвід і актуальність для України: матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (30 вересня 2016 року). – К.: Нац. акад. прокуратури України, 2016. – С. 121-122.
17. Ірха Ю. Б. Вплив глобалізації на появу та поширення екстремізму у світі // Актуальні проблеми держави і права: зб. наук. праць. – 2014. – Вип. 71. – С.170-179.
18. Клименко О. Незаконне заволодіння вогнепальною зброєю, бойовими припасами, вибуховими речовинами: кримінально-правова характеристика. // Підприємництво, господарство і право. – 2010. – № 4. – С.121-124.
19. Кавацюк М. Озброєність як ознака бандитизму // Теоретичні та практичні проблеми розвитку кримінального права і процесу: матеріали III Всеукр. наук.-практ. семінару (м. Івано-Франківськ, 04 грудня 2014 року). – Івано-Франківськ, 2014. – С.156-159.
20. Луценко І. Г. Закордонний досвід протидії діяльності тоталітарних сект та перспективи його використання на території України // Вісник

- Кримінологічної Асоціації України. – 2016. - № 3(14): зб. наук. праць. – Харків.: ХНВС, 2016. – С.188-202.
- 21.** Леоненко Т. Злочини, що вчиняються на релігійному ґрунті. Проблеми кваліфікації та класифікації // Вісник прокуратури. – 2014. – № 3. – С. 5-12.
- 22.** Музика А. А. Конституція України, кримінальний закон і російська агресія // Кримінальна юстиція в Україні: виклики та перспективи в світлі конституційної реформи: збірка тез І Львівського форуму з кримінальної юстиції. – К.: ВАІТЕ, 2015. – С.140-147.
- 23.** Майоров В. Розмежування територіальної та екстремістської діяльності // Юридична Україна. – 2006. – № 11. – С. 27-33.
- 24.** Медицький І. Б. Релігійні переконання і злочинні прояви: кримінологічний аспект // Проблеми вдосконалення правового регулювання щодо забезпечення прав та свобод людини: матеріали V-ї регіон. міжвуз. наук. конф. (Івано-Франківськ, 16 квітня 2004 року). – Івано-Франківськ, 2004. – С.131-135.
- 25.** Надеп О. Оцінка тенденцій розвитку та взаємодії тероризму та найманству, запобіжні заходи протидії цим явищам в Україні // Підприємництво, господарство і право. – 2006. – № 10. – С. 91-95.
- 26.** Орлов Ю. В. Кримінологічна класифікація політичних злочинів // Науковий вісник Херсон. держ. ун-ту. Серія «Юридичні науки». – Випуск 3-2. Том 3. – 2015. – С. 223-227.
- 27.** Олішевський О. В. Інформація, що містить пропаганду війни: кримінально-правовий та кримінологічний аспекти // Вісник Кримінологічної Асоціації України: зб. наук. праць. – 2017. - № 1(15). – С. 117-125.
- 28.** Омельчук О. М. Зарубіжний досвід кримінально-правової боротьби з масовими заворушеннями // Університетські наукові записки: часопис Хмельн. ун-ту управління і права. – 2014. – № 2. – С. 283-289.

- 29.** Полянська В. Окремі аспекти попередження релігійного екстремізму і тероризму // Протидія терористичній діяльності : міжнародний досвід і актуальність для України: матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (30 вересня 2016 року). – К.: Нац. акад. прокуратури України, 2016. – С. 272-274.
- 30.** Пінчук М. П. Кримінально-правова характеристика незаконного поводження зі зброєю, бойовими припасами або вибуховими речовинами // Право України. – 2004. – № 10. – С. 69-74.
- 31.** Панчак О. Г. Суспільно-небезпечне діяння як умова застосування кримінально-правових наслідків //Гуманізація кримінальної відповідальності та демократизація кримінального судочинства: матеріали Міжнар. наук.-практ. симпозиуму (м. Івано-Франківськ, 18-19 листопада 2016 року). – Івано-Франківськ, 2016. – С. 204-207.
- 32.** Петренко Б.М. Права людини і політичний екстремізм в Україні //Конституційно-правовий статус людини і громадянина в Україні: матеріали наук.-практ. конф., присвяченої 60-річчю проголошення Загальної Декларації прав людини (м . Івано- Франківськ, 28 листопада 2008 року). – Івано-Франківськ, 2008. – С.115-151.
- 33.** Расюк Е. Кримінологічні основи тероризму та релігійного екстремізму // Підприємництво, господарство і право. – 2010. – № 8. – С. 148-152.
- 34.** Сокурєнко В. В. Публічна безпека через призму основних загроз: феноменологічний вимір // Вісник Кримінологічної Асоціації України: зб. наук. праць. – 2017. - № 1(15). – С. 100-108.
- 35.** Сотула О. Історичний аспект політичної злочинності // Вісник прокуратури. – 2006. – № 7. – С. 108-113.
- 36.** Смагула О . Вплив міжцивілізаційних конфліктів на систему міжнародної безпеки: досвід ЄС // Вісник наук. інформ.-аналіт. центру НАТО Прикарпатського нац. ун-ту ім. В. Стефаніка. – Випуск 2 /за заг. ред. О. Білоуса. – Івано-Франківськ: Гостинець, 2009. – С. 119-123.

37. Тужеляк Н. М., Фріс П. Л. Співвідношення агресії та насильництва: проблематика агресивної злочинності в Україні //Правова свідомість молоді в умовах розбудови правової демократичної держави: матеріали IV Всеукр. наук. конф. (22 квітня 2010 року). – Івано-Франківськ: Прикарпатський юрид. ін.-т, 2010. – С. 10-16.
38. У РФ зображення Путіна з макіяжем визнали екстремістським // Юридичний вісник України. – 2017. - 7-13 квіт. - (№ 14) – С. 9.
39. Француз А. Й. Чинники дестабілізації демократичних політичних систем і правові способи їх запобігання // Часопис Хмельн. ун-ту управління і права. – 2014. – №2. – С. 43-50.
40. Чорний Р. Л. Система злочинів проти безпеки держави за Кримінальним кодексом України // Університетські наук. Записки: часопис Хмельн. ун-ту управління та права. – 2013. – № 1. – С. 261-272.
41. Чорний Р.Л. Теоретико-прикладні проблеми визначення поняття суспільно небезпечних дій, вчинених з метою зміни меж території або державного кордону України // Університетські наукові записки: часопис Хмельн. ун-ту управління та права. – 2014. – № 4. – С. 178-185.
42. Шакур В. Релігійний екстремізм: міжнародні виклики та українські реалії // Юридичний вісник України. – 2016. – 18 листопада - 1 грудня (№ 46-47) . – С. 16-17.

ЕЛЕКТРОННІ РЕСУРСИ

1.Агапов П. В., Хлебушкін А. Г. Незаконні озброєні формування як прояв екстремізму, етносепаратизму і фактор дестабілізації сучасної російської державності: політико-правовий аналіз [Електронний ресурс] / П. В., Агапов , А. Г. Хлебушкін. – Режим доступу : <http://pravolib.pp.ua/nezakonnyie-voorujennyie-formirovaniya-kak27328.html>

2. Бояров В. І. Щодо кримінально каранним проявам екстремізму [Електронний ресурс] / В. І. Бояров. – Режим доступу: http://napu.com.ua/wp-content/uploads/pdf/19_10_2016_Conference.pdf
3. Васильчук Є. О. Молодіжний політичний радикалізм та екстремізм у сучасній Україні [Електронний ресурс]: / Є. О. Васильчук. – Режим доступу: <http://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/123456789/11747/1/Vasylchuk.pdf>
4. Васильчук Є. О. Релігійно мотивований політичний радикалізм та екстремізм як загроза національній безпеці України / Є. О. Васильчук // Наукові праці [Чорноморського державного університету імені Петра Могили]. Сер. : Політологія. – 2013. – Т. 212, Вип. 200. – С. 151-155. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npchdupol_2013_212_200_31.
5. Вознюк П. Ф. Молодіжний радикалізм в Україні: чинники попередження небезпечних проявів [Електронний ресурс] : / П. Ф. Вознюк. – Режим доступу: <http://www.niss.gov.ua/articles/1224/>
6. В Росії книги про Голодомор прирівнюються до екстремізму [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.istpravda.com.ua/ukr/articles/2012/06/27/8936>
7. В Росії перевіряють на екстремізм християнську літературу [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://hromadske.ua/posts/v-rosii-pereviriat-na-ekstremizm-khrystyiansku-literaturu>
8. Гридковець Л. М. Гендерорівністний екстремізм як фактор руйнації родини [Електронний ресурс] / Л. М. Гридковець. – Режим доступу: <http://catholicnews.org.ua/gendernorivnisniy-ekstremizm-yak-faktor-ruynaciyi-rodini>
9. Горобей В. Про загрозу міжнародного релігійного тероризму [Електронний ресурс] / Володимир Горобей. – Режим доступу: <http://shkola.ostriv.in.ua/publication/code-21DE34F981C7A/list-B8AFBC4326>

- 10.** Гуменюк Л. Й. Екстремістські настрої молоді, соціальні та психологічні особливості їх формування і прояву [Електронний ресурс] / Л. Й. Гуменюк . – Режим доступу: http://journal.lvduvs.edu.ua/visnyky/nvsp/02_2012_2/12gljfp.pdf
- 11.** Дайджест іноземних ЗМІ. Міжнародний Саміт з протидії екстремізму. Експертний висновок [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://uire.org.ua/publikatsiyi/daydzhest-inozemnih-zmi-mizhnarodniy-camit-z-protidiyi-ekstremizmu-ekspertniy-visnovok/>
- 12.** Мольтгаген Д., Саппа М. Правий екстремізм і толерантність: з досвіду України та Німеччини [Електронний ресурс] / Мольтгаген Дитмар, Микола Саппа. – Режим доступу: <https://krytyka.com/ua/reviews/pravyy-ekstremizm-i-tolerantnist-z-dosvidu-ukrayiny-ta-nimechchyny>
- 13.** Дацюк С. Реальні проблеми світової політики [Електронний ресурс] / Сергій Дацюк. – Режим доступу: <http://blogs.pravda.com.ua/authors/datsuk/57a06e535c106/>
- 14.** Головка В. Екстремізм та радикалізм в Україні: особливості формування, основні напрями, форми протидії з боку держави [Електронний ресурс] // Проблеми історії України: факти, судження, пошуки: міжвід. зб. наук. пр. — 2010. — Вип. 19(2). — С. 248-276. – Режим доступу : <http://dspace.nbu.gov.ua/handle/123456789/13576>
- 15.** Екстремізм в Україні. Прояви, впливи та загрози. Вересень-жовтень 2017 року: аналітична записка [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://uire.org.ua/doslidzhennya/ekstremizm-v-ukrayini-proyavi-vplivi-ta-zagrozi-veresen-zhovten-2017-roku-analitichna-zapiska/>
- 16.** Екстремізм в Україні. Рік 2015 – Рік 2016: аналітична доповідь Інституту дослідження екстремізму [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://uire.org.ua/doslidzhennya/ekstremizm-v-ukrayini-rik-2015-analitichna-dopovid-institutu/>

- 17.** Екстремізм і його крайній прояв – тероризм розповзається світом [Електронний ресурс] . – Режим доступу : <http://uire.org.ua/publikatsiyi/ekstremizm-i-yogo-krayniy-proyav-terorizm-rozpovzayetsya-svitom/>
- 18.** Екстремізм в Україні: прояви, впливи та загрози (квітень-травень 2016 року): аналітична записка [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://uire.org.ua/doslidzhennya/ekstremizm-v-ukrayini-proyavi-vplivi-ta-zagrozi-kviten-traven-2016-roku-analitichna-zapiska/>
- 19.** Екс-директорку Бібліотеки української літератури в Москві визнали винною в екстремізмі [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://zaxid.net/eksdirektorku_biblioteki_ukrayinskoyi_literaturi_v_moskvi_viznali_vinnoyu_v_ekstremizmi_n1427803
- 20.** Завіруха Г. В. Релігійний екстремізм і феномен тероризму в сучасному світі [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://uire.org.ua/publikatsiyi/religiyniy-ekstremizm-i-fenomen-terorizmu-v-suchasnomu-sviti/>
- 21.** Ірха Ю. Б. Використання екстремістами мережі інтернет : правові проблеми виявлення та протидії в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://ippi.org.ua/sites/default/files/irha.pdf>
- 22.** Ірха Ю. Б. Правові механізми протидії екстремістській діяльності в умовах політичних конфліктів [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/6780/1>
- 23.** Климчук В. Екстремізм в Україні: привід чи реальність? [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://legalweekly.com.ua/index.php?id=16061&show=news&newsid=123082>

- 24.** Кравчук С. Й. Теоретичні аспекти застосування поняття "екстремізм" в практичній діяльності [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://elar.khnu.km.ua/jspui/handle/123456789/5178>
- 25.** Левченко Л. О. Радикалізм та екстремізм як крайні прояви нонконформної поведінки: загальнотеоретичний аспект / Л. О. Левченко // Наукові праці [Чорноморського державного університету імені Петра Могили]. Сер. : Політологія. – 2009. – Т. 110, Вип. 97. – С. 77-80. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npchdupol_2009_110_97_16.
- 26.** Мишко В. Чому в Україні не блокують екстремістські сайти [Електронний ресурс]. – Режим доступу <http://uire.org.ua/publikatsiyi/chomu-v-ukrayini-ne-blokuyut-ekstremistski-sayti/>
- 27.** Минулоріч у світі вчинено понад 13 тисяч терактів[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.dw.com/uk/%D0%BC%D0%B8%D0%BD%D1%83%D0%BB%D0%BE%D1%80%D1%96%D1%87-%D1%83-%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D1%96-%D0%B2%D1%87%D0%B8%D0%BD%D0%B5%D0%BD%D0%BE-%D0%BF%D0%BE%D0%BD%D0%B0%D0%B4-13-%D1%82%D0%B8%D1%81%D1%8F%D1%87-%D1%82%D0%B5%D1%80%D0%B0%D0%BA%D1%82%D1%96%D0%B2/a-40213035>
- 28.** Петренко Б. Політичний екстремізм у системі дефініцій правової і політичної науки [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://uire.org.ua/publikatsiyi/politichniy-ekstremizm-u-sistemi-definitiy-pravovoyi-i-politichnoyi-nauki/>
- 29.** Петренко Б. Політичний екстремізм в системі прав і свобод людини і громадянина [Електронний ресурс]. – Режим доступу :

<http://uire.org.ua/publikatsiyi/politichniy-ekstremizm-v-sistemi-prav-i-svobod-lyudini-i-gromadyanina/>

30. Петренко Б. Чи загрожує Україні Ісламська Держава? [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://uire.org.ua/publikatsiyi/chi-zagrozhuye-ukrayini-islamska-derzhava/>

31. Петренко Б. Виникнення політичного екстремізму: проблема визначення причин [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://uire.org.ua/publikatsiyi/vineknennya-politichnogo-yekstremizmu-problema-viznachennya-prichin/>

32. Петренко Б. Теракт у Києві: Росія прагне розділити українців [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://uire.org.ua/publikatsiyi/terakt-u-kiyevi-rosiya-pragne-rozdiliti-ukrayintsiv/>

33. Петренко Б. Нові екстремісти на Балканах [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://uire.org.ua/publikatsiyi/novi-ekstremisti-na-balkanah/>

34. Паламарчук М. О. Протидія екстремізму в Україні: напрями оптимізації правового забезпечення [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://sp.niss.gov.ua/content/articles/files/13-1439806384.pdf>

35. Періг В. Росія знайшла екстремізм в українському електронному архіві документів про Другу світову [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://zaxid.net/rosiya_znayshla_ekstremizm_v_ukrayinskomu_elektronnomu_arhivi_dokumentiv_pro_drugu_svitovu_n1400387

36. Петренко Б. Загрози терактів в Україні: між страхом і реальністю [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://uire.org.ua/publikatsiyi/zagrozi-teraktiv-v-ukrayini-mizh-strahom-i-realnistyu/>

37. Резолюція 110 (II) Генеральної Асамблеї ООН “Заходи, що повинні вживатися проти пропаганди та розпалювачів нової війни”/ [Електронний

ресурс]. – Режим доступу: [http: / http://www.uapravo.net/akty/postanowa-main/akt8palz8n](http://www.uapravo.net/akty/postanowa-main/akt8palz8n).

38. Росія хоче обмежити доступ до AppStore та Google Play через «екстремізм» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://zaxid.net/rosiya_hoche_obmezhati_dostup_do_appstore_ta_google_play_cher_ez_ekstremizm_n1352178

39. Майоров В. В. Розмежування терористичної та екстремістської діяльності [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://goal-int.org/rozmezhuвання-teroristskoi-ta-ekstremistskoi-diyalnosti/>

40. Мотиль Олександр. То хто тут у нас екстремісти? Життя без екстремізму: норма / Олександр Мотиль – [Електронний ресурс] : Режим доступу <https://krytyka.com/ua/articles/khto-tut-u-nas-ekstremisty-zhyttya-bez-ekstremizmu-norma>

41. Нетолерантність та екстремізм все більше загрожують суспільству: дослідження [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://www.ukrinform.ua/rubric-society/798505-netolerantnst_ta_ekstremzm_vse_blshe_zagroguyut_susplstvu_dosldgennya_810455.html

42. Старовойтенко Р. Побутовий екстремізм: проблема «домашнього» насильства [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://uire.org.ua/publikatsiyi/pobutoviy-ekstremizm-problema-domashnogo-nasilstva/>

43. Сучасні етнічні процеси: інтеграція, консолідація, сепаратизм та тероризм, етнічно-релігійний екстремізм [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://next5.ru/best/best-80968.php>

- 44.** Світові лідери про загрозу екстремізму [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://uire.org.ua/publikatsiyi/svitovi-lideri-pro-zagrozi-ekstremizmu/>
- 45.** Снегірьов В. Екстремізм в Україні. Як це було 100 років тому [Електронний ресурс] . – Режим доступу : <http://uire.org.ua/publikatsiyi/ekstremizm-v-ukrayini-yak-tse-bulo-100-rokiv-tomu/>
- 46.** Співробітництво України з міжнародними організаціями у сфері протидії політичному екстремізму [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://legalactivity.com.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=1292%3A110616-11&catid=155%3A2-0616&Itemid=194&lang=en
- 47.** Саудівська Аравія фінансує екстремістів у Британії [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.bbc.com/ukrainian/news-40510422>
- 48.** Седова І. Поради кримчанам: Що потрібно знати про протидію екстремізму та покарання за книги і пости в соцмережах [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://ua.krymr.com/a/26801285.html>
- 49.** Седих Ю. Ксенофобія як спусковий механізм екстремізму [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.antiterunity.org/ru/news/015.php>
- 50.** Соболик Т. Екстремісти чи захисники? "Силовики" франківського Майдану Хімік і Жовтень дали інтерв'ю [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.firtka.if.ua/?action=show&id=49192>
- 51.** Титаренко О. О. Сучасний стан злочинності в Україні: нові виклики [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.pravoznavec.com.ua/period/article/41725/%D2>
- 52.** Стоцька О. Інтеграція народів і культур та правий екстремізм : з досвіду України та Німеччини [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.fes.kiev.ua/Dokument/rechts_neu.pdf

- 53.** Умланд А. Чому ми так мало знаємо про правий екстремізм в Україні? [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.istpravda.com.ua/columns/2013/09/3/135657/>
- 54.** Умланд А. Україна протидіє інформаційній агресії [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://comin.kmu.gov.ua/control/uk/publis>
- 55.** У світі зростає переслідування християн. Щорічний рапорт «Open Doors» [Електронний ресурс] . – Режим доступу : <http://catholicnews.org.ua/u-sviti-zrostaie-peresliduvannya-hristiyan-shchorichniy-raport-open-doors>
- 56.** Фельдман О. З ксенофобією і екстремізмом повинні боротися не тільки міліція і прокуратура [Електронний ресурс]. – Режим доступу http://www.ihrpex.org/uk/article/5261/feldman_z_ksenofobijeju_i_ekstremizmom_povyvnyi_borotysja_ne_tilky_militsija_i_prokuratura
- 57.** Фельдман О. Потенціал екстремізму в Україні: менше знаєш – краще спиш?! [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.ihrpex.org/uk/article/117/potentsial_ekstremizmu_v_ukrajini_menshe_znajesh_kra_sche_spysh
- 58.** Федосєєва І. В. Формування толерантності як профілактика екстремізму та ксенофобії у студентському середовищі [Електронний ресурс] . – Режим доступу : <http://esnuir.eenu.edu.ua/handle/123456789/1959>
- 59.** Філоненко С. Расизм. Виклик екстремістів [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://veche.kiev.ua/journal/1143/>
- 60.** Франція і Великобританія погодили спільний план із протидії екстремізму в інтернеті [Електронний ресурс] . – Режим доступу : <http://imi.org.ua/news/frantsiya-i-velikobritaniya-obednuyut-zusillya-u-borotbi-proti-ekstremizmu-v-interneti/>

- 61.** Червак Б. Пропаганда російського шовінізму в Україні – неприпустима [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://comin.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=122564&cat_id=117238
- 62.** Чайковський А. Релігійний екстремізм в Україні: реальність і тенденції [Електронний ресурс] . – Режим доступу : <http://www.pravnuk.info/2013-12-27-15-13-14/318-religijnij-ekstremizm-v-ukra%D1%97ni-realnist-i-tendenci%D1%97.html>
- 63.** Шакун В. І. Релігійний екстремізм через призму кримінології [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://napu.com.ua/wp-content/uploads/pdf/19_10_2016_Conference.pdf

Глосарій

Екстремізм (від фр. *extremisme*, лат. *extremus* — крайній) — прихильність крайнім поглядам і, особливо, методам, діям, заходам в політиці. Серед таких методів можна відзначити провокацію заворушень, громадянську непокору, терористичні акції, методи партизанської війни. Це схильність до крайніх політичних поглядів (як "правих", так і "лівих"), прибічники яких вдаються до радикальних (у тому числі насильницьких, терористичних) засобів з метою загострення політичної ситуації, дестабілізації політичного життя. Найбільш радикально налаштовані екстремісти часто заперечують в принципі будь-які компроміси, переговори, угоди.

Екстремізм політичний (від лат. *Extremus* - крайній) — це схильність до крайніх поглядів і методів у політиці та ідеології. Особливостями вияву екстремізму є ігнорування реального аналізу політичної ситуації; прагнення прискорити події; нерозуміння законів виходу суспільства з кризи, зокрема з політичної кризи; невміння співставляти масштаби і швидкість змін, що відбуваються; прагнення підкорити політичний процес волі, без урахування співвідношення політичних сил, логіки політичного процесу; правовий нігілізм, руйнування державних і політичних структур, що історично склалися; ставка на силові методи.

Екстремізм правий — ультрареакційні течії, які поділяють устремління фашистів, неофашистів. Праві екстремісти вбачають вади існуючого суспільства у зниженні моралі, відсутності належного порядку, наявності "масової культури", споживацтва, егоїзму, гострих соціальних, економічних проблем.

Екстремізм лівий - проявляється в теоретичних платформах, діяльності псевдореволюційних організацій. Це анархізм, троцькізм, маоїзм та ін. Лівий екстремізм перебільшує роль особи в управлінні державою, часто наділяючи такого керівника рисами харизматичного лідера. Лівоекстремістська ідеологія була втілена в СРСР (1917-1953 рр.), КНР (1956-1976 рр.), Республіці Кампучія (1975-1979 рр.).

Екстремізм національний - діє з позицій захисту інтересів "своїї" нації, її історії, культури, традицій, мови. Право інших націй на такі дії він категорично відкидає.

Екстремізм релігійний - базується на нетерпимості до представників інших релігійних конфесій, напрямів.

Екстремізм екологічний — базується на діях проти науково-технічного прогресу, закликає до призупинення несприятливих в екологічному плані підприємств, доводячи, що вони псують навколишнє середовище.

Екстремізм психологічний - радикальні погляди особи чи групи людей, що штучно та силоміць насаджуються масам з метою руйнації ціннісних норм, традицій і сприяють деформації цілісної системи як окремої особи, так і нації у різних проявах: соціальному, психологічному, духовному.

Екстремізм гендернорівнісний - є складовою психологічного екстремізму, що спрямований на викривлення моделі чоловічо-жіночої взаємодії і переводить стосунки між чоловіком і жінкою із стану «посвяти» у стан «бізнес-проекту», при цьому руйнуючи ефективні моделі взаємодоповнення статей та знищуючи традиційні норми та цінності. Щоб зрозуміти руйнівні детермінанти гендернорівнісного екстремізму необхідно почати із розгляду його онтогенезу.

Екстремізм етнічний — прихильність до крайніх поглядів з питань етнічних відносин. Етнічний екстремізм в сфері соціальних відносин виявляє

схильність до етнічного сепаратизму. В політиці прагне до вирішення етнічних проблем із застосуванням найрадикальніших методів, включаючи всі види насилля і терору. Для сучасної епохи характерна багатоманітність різновидів та проявів етнічного сепаратизму, і перш за все — неофашистські партії та угруповання, лівий екстремізм, "нові ліві" у Італії та Франції, "червоні бригади" в Італії та ФРН, ісламський екстремізм та ін. Значна кількість форм екстремізму етнічного переплітаються з релігійними. Екстремістські прояви виникають на ґрунті тих або інших деформацій політичних структур та інститутів, прорахунків та помилок у проведенні соціально-економічної національної політики. Особливої гостроти ці прояви набувають у періоди суспільних криз.

Екстремістська організація - це суспільне або релігійне об'єднання або інша організація, відносно яких з підстав, передбачених федеральним законодавством, судом прийнято набрання законної сили рішення про ліквідацію або заборону діяльності у зв'язку із здійсненням екстремістської діяльності.

Екстремістські матеріали - призначені для оприлюднення документів або інформація на інших носіях, що закликають до здійснення екстремістської діяльності або обґрунтовують, або виправдовують необхідність здійснення такої діяльності, в тому числі праці керівників націонал-соціалістської робітничої партії Німеччини, фашистської партії Італії, публікації, що обґрунтовують або виправдовують національне і (або) расову перевагу, або виправдовують практику здійснення військових чи інших злочинів, спрямованих на повне або часткове знищення будь-якої етнічної, соціальної, расової, національної або релігійної групи.

Організація Об'єднаних Націй (ООН) — глобальна міжнародна організація, заснована 24 жовтня 1945 на конференції у Сан-Франциско на підставі Хартії Об'єднаних Націй. Декларованою метою діяльності організації є підтримання і зміцнення миру, і міжнародної безпеки та розвиток співробітництва між державами світу. про «вимушений екстремізм».

Кримінологія — самостійна теоретико-прикладна суспільна наука про злочинність, ширше — про природу, сутність, закономірності виникнення, суспільного прояву та запобігання злочинності. Головним своїм завданням має наукову розробку питань запобігання та протидії злочинності, зменшення її негативного та руйнівного впливу. Кримінологія як наука є частиною деліктології. У 1885 році вперше з назвою «Кримінологія» вийшла книга італійського ученого Р. Гарофало. Проте уявлення про злочинну поведінку і боротьбу з нею можна виявити і в ранніх джерелах, наприклад в праці Чезаре Беккарія «Про злочини і покарання».

Ксенофобія (від грец. ξένος (*ксенос*), що означає «чужинець», «незнайомець», та φόβος (*фобос*), що означає «страх») — різке несприйняття особою чи національною лінгвокультурною спільнотою чужої культури, мови, поведінки, манери спілкування тощо. На рівні державної політики може виявлятися як дискримінація за національно-культурними ознаками.

Націонал-екстремізм – різновид політичного екстремізму, що апелює до національної ідеї, гіперболізуючи значення національних завдань, проявляючи непримиренність, схильність до використання насильницьких, у тому числі збройних методів боротьби.

Расізм — науково необгрунтовані політичні теорії і практичні дії, що ґрунтуються на расовій дискримінації, на поділі людей на біологічно різні групи на основі видимих особливостей зовнішнього вигляду, як-от: колір шкіри, структура та колір волосся, риси обличчя, будова тіла тощо, тобто на раси, і різному ставленні до людей та їхніх спільнот залежно від цих груп (рас). Згідно з расистськими теоріями, люди різних рас розрізняються за соціально-біологічною поведінкою. Тобто, до зовнішніх ознак «прив'язуються» важливі психологічні, розумові та фізичні особливості, або робляться грубі узагальнення на зразок: «усі негри ліниві», «усі жиди жадібні» тощо. Ця різниця, як стверджують послідовники расистських теорій, зумовлена

механізмами спадковості і не зникає повністю у результаті виховання, соціалізації та інших культурних процесів.

Радикалізм (англ. *radicalism*, від лат. *radix* — «коріння») — духовна настанова та спосіб мислення, наслідком якого є рішуча дія, що послідовно і прямолінійно прямує до наміченої мети, відкидаючи будь-який компроміс. Радикалізм проявляється в різних сферах: політиці, філософії, етиці, релігії, тощо, як напрям, який повністю не погоджується з панівними поглядами.

У політиці радикалізм це кожний напрям, який прагне ґрунтовних змін тих чи інших державних або суспільних відносин, як правило, вважаючи крайні засоби за головні, а рішучі зміни — за кінцеві. Є радикалізм комуністичний (крайньо «ліві» течії та рухи) і націоналістичний (крайньо «праві»). Значення слова «радикалізм» впродовж історії змінювалося.

Толерантність (від лат. *tolerantia* — терпіння) — у загальному розумінні слова, — ослаблення чи відсутність можливості реакції на який-небудь несприятливий чинник внаслідок зниження чутливості до його впливу. На індивідуальному рівні — це здатність сприймати без агресії думки, які відрізняються від власних, а також — особливості поведінки та способу життя інших. Терпимість до чужого способу життя, поведінки, звичаїв, почуттів, ідей, вірувань є умовою стабільності та єдності суспільств, особливо тих, які не є гомогенними ні у релігійному, ні в етнічному, ні в інших соціальних вимірах.

Терористичний акт — це застосування зброї, вчинення вибуху, підпалу чи інших дій, які створювали небезпеку для життя чи здоров'я людини або заподіяння значної майнової шкоди чи настання інших тяжких наслідків, якщо такі дії були вчинені з метою порушення громадської безпеки, залякування населення, провокації воєнного конфлікту, міжнародного ускладнення, або з метою впливу на ухвалення рішень чи вчинення або не вчинення дій органами державної влади чи органами місцевого самоврядування, службовими особами цих органів, об'єднаннями громадян, юридичними особами, або привернення уваги громадськості до певних політичних, релігійних чи інших поглядів

винного (терориста), а також погроза вчинення зазначених дій з тією самою метою.

Шовінізм (фр. *chauvinisme*, в англ. версії — *джингоїзм*) — пропагування переваги одного народу (нації) над іншими народами (націям) й обґрунтування «права» на дискримінацію та пригнічення інших націй, ними ні у релігійному, ні в етнічному, ні в інших соціальних вимірах.

**Екстремізм
як глобалізований виклик
цивілізаційному світу
та протидія його проявам**

Тематичний бібліографічний покажчик

Укладач:

Чікальова С. О. – бібліотекар Університету Короля Данила.

Загальне редагування:

Чуділіна М. О. – директор бібліотеки Університету Короля Данила.

Комп'ютерна верстка: Петрів І. Г.

**Редакційно-видавничий відділ Івано-Франківського університету
Короля Данила
м. Івано-Франківськ, вул. Є. Коновальця, 35
E-mail: university@iful.edu.ua**

